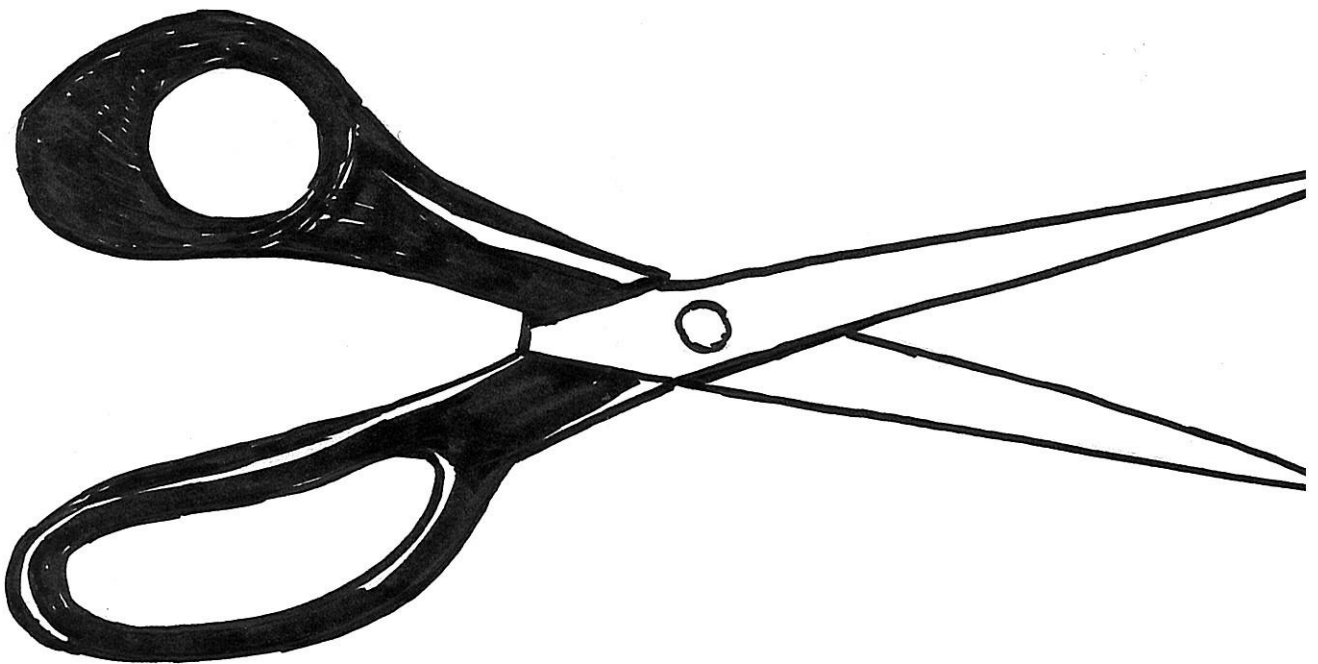

HÄMEENLINNAN LYSEON KOULUN VALINNAISAINEOPAS

2025 – 2026
9. luokka

KAHDEKSASLUOKKALAISILLE JA HUOLTAJILLE

Hämeenlinnan lyseon koulussa valitaan 9. luokalle kaksi uutta valinnaisainetta: yksi keskipitkä valinnainen, jota opiskellaan kaksi tuntia viikossa koko lukuvuoden ajan sekä yksi uusi lyhyt valinnaisaine, jota opiskellaan kaksi tuntia viikossa joko syys- tai kevätlukukauden ajan. Keskipitkä valinnainen (2 vvt) arvioidaan numeerisesti ja lyhyt valinnaisaine (1 vvt) arvioidaan hyväksytty/ hylätty -merkinnällä. Oppilas saa todistukseen oman erillisen arvosana kummastakin valinnaisaineesta.

Jokaiselle valinnaisaineelle valitaan myös kaksi varavalintaa.

Pitkä taito- ja taideainevalinnainen säilyy samana kuin 8. luokalla.

Kurssien toteutuminen edellyttää, että sen valitsee riittävä määrä oppilaita. Koulu päättää toteutettavat valinnaisaineet oppilaiden valintojen perusteella. Kurssien osallistujamäärät ovat rajattuja. Kaikki eivät välttämättä mahdu ensisijaiseen valinnaisainetoiveeseensa, joten myös varavalinnat kannattaa miettiä tarkasti.

Valinta tehdään oppilaan omilla tunnuksilla Wilmassa. Lisäksi täytetään erillinen valinnaisaineen valintakortti, joka palautetaan opolle.

KESKIPITKÄ VALINNAINEN

B2 Espanja

(Opinnot valittu kahdeksi vuodeksi 8.lle ja 9.lle eli kieli jatkuu automaattisesti.)

Kesytä pallo

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Liikuntakurssilla hiotaan eri pallopelien lajitaitoja ja harjoitellaan pallopelien pelaamista.

Kurssi tarjoaa oppilaille mahdollisuuden kehittää itseään monipuolisesti ja parantaa omia motorisia taitojaan sekä kehonhallintaansa. Tutustumme erilaisiin harjoittelutapoihin ja –metodeihin, tavoitteena niiden soveltaminen omaan käyttöön sopivalla tavalla omassa harjoittelussa. Suunnittelemme yhdessä kurssin sisältöä.

Arviointi: Numeroarviointi

Kuviksen työpaja

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kuviksen työpajassa pääset syventämään jo opittuja kuvan tekemisen taitoja tai oppimaan uutta. Saat tehdä työpajamuotoisesti joko pidempää omaa projektia, tai opettajan antamin ohjein kokeilla esim. uusia tekniikoita. Monien mahdollisuuksien ja luovien oivallusten kurssi rennolla otteella!

Arviointi: Numeroarviointi. Hyväksytyyn arviointiin vaaditaan annettujen tehtävien tekeminen ja aktiivinen osallistuminen.

Leivonnan jatkokurssi

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kurssi on jatkoa 8-luokan leivonnan kurssille. Kurssilla sovelletaan ja syvennetään 8-luokalla opittuja leivonnan perustaitoja mm. tehdään leivonnaisia muista maista, hybridileivonnaisia ja muuta vaativampaa leivontaa. Lopputyönä jokainen suunnittelee ja valmistaa oman nimikkoleivonnaisen.

Voit valita kurssin, jos olet ollut 8-luokalla kotitaloudessa tai muuten hallitset leivonnan perustaidot.

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu osallistumiseen tunneilla ja oppimispäiväkirjaan sekä kevätlukukaudella lisäksi lopputyöhön.

Sanojen siivillä – luovan kirjoittamisen kurssi

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kurssilla pääosassa on kokeileva kirjoittaminen ja erilaiset luovan kirjoittamisen harjoitukset. Kurssin lopullinen sisältö rakennetaan yhdessä osallistujien kanssa heidän tarpeidensa pohjalta. Kirjoittaminen tapahtuu oppituntien puitteissa, eli kurssi ei työllistä kotona.

Kurssilla kirjoitetaan niin runoja kuin kertovaa tekstiäkin. Lisäksi pääsee nauttimaan ja iloitsemaan vapaasta, kokeilevasta kirjoittamisesta ilman virheiden pelkoa ja kehittymään kirjoittajana haluamaansa suuntaan. Mahdollisuuksien mukaan inspiraatiota kirjoittamiseen haetaan myös eri paikoissa kirjoittamisesta. Kirjoittamisen lomassa harjoitellaan myös palautteen antamista ja vastaanottamista kannustavassa ilmapiirissä. Kurssilla edetään ohjatusti ja pienin askelin.

Arviointi: Numeroarviointi. Arviointiin vaikuttavat aktiivinen osallistuminen, yhteistyötaidot ja erikseen sovittavat tekstit. Arviointi koostuu itse- ja vertaisarvioinnista sekä opettajan arvioinnista. Arviointikriteerit täsmennetään kurssin alkaessa.

Maksimiryhmäkoko: 12

Teatterin taikaa

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Tutustutaan teatterin maailmaan! Kurssilla sekä tutustutaan teatteriin että tehdään itse teatteria. Aloitamme matalan kynnyksen ilmaisu-, tutustumis- ja draamaharjoituksista ja etenemme kohti oman esityksen valmistamista ja esittämistä. Tutustumme myös käsikirjoittamiseen. Vierailemme mahdollisuuksien mukaan niin teatterin kulisseeissa kuin teatterissakin. Kurssin tavoitteena on oppia sekä teatterityöskentelystä, teatterista että teatteriesityksen valmistamisesta ja valmiin tuotoksen esittämisestä eli koko prosessista.

Tule rohkeasti mukaan, jos kiinnostuit sillä teatteriprojektissa tarvitaan monenlaista osaajaa! Kurssin sisältöä suunnitellaan tarkemmin yhdessä osallistujien kanssa kurssin alettua. Kurssille mahtuu 16 osallistujaa.

Arviointi: Numeroarviointi. Arvioinnissa korostuvat osallistumisaktiivisuus sekä yhteistyötaidot. Arviointi koostuu itsearviointista ja opettajan arvioinnista. Oppimisen ja arvioinnin tukena voidaan käyttää oppimispäiväkirjaa.

Tekninen työ

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Teknisen työn keskipitkässä valinnassa tutustutaan monipuolisesti eri tekniikan osa-alueisiin: puutekniikkaan, metallitekniikkaan sekä elektroniikkaan. Opiskelu koostuu opettajan antamista pakollisista harjoitustöistä sekä taitojen karttuessa myös lisääntyvässä määrin oppilaan omista projekteista. Kurssiohjelmaan kuulu hyvin tiiviisti oppilaiden omien mopojen ja mönkijöiden huolto ja kunnostus, 3 D-tulostus, robotiikka/ohjelmointi sekä eri ammattialoihin tutustuminen. Pitkän valinnan tarkoituksena on antaa oppilaalle perustasoa laajemmat tiedot ja taidot tekniikan eri

osa-alueista sekä antaa hyvät valmiudet esim. ammatillisiin opintoihin ja tulevaisuuden teknisiin harrastuksiin.

Arviointi: Numeroarviointi

Tekstiilityö

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Tavoitteena on syventää kädentaitoja valmistamalla käsityötuotteita eri käsityön tekniikoita monipuolisesti yhdistellen. Kurssilla pääset neulomaan, virkkaamaan, ompelemaan ja kokeilemaan nopeammin valmistuvia erikoistekniikoita. Kurssin aihepiirit ja työt valitaan oppilaiden mieltymysten mukaan.

Voit valita kurssin, vaikket olisi opiskellut käsitöitä 8. luokalla.

Arviointi: Numeroarviointi

Tietotekniikka

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Opitaan monipuolisesti tietoteknisiä taitoja ja syvennetään osaamista yhdessä muiden tietotekniikasta kiinnostuneiden kanssa!

Kurssi on jatkoa kahdeksannen luokan tietotekniikan kurssille. Opittuja taitoja vahvistetaan ja lisäksi aihealueina ovat mm.

- taulukkolaskenta
- nettisivujen koodaus
- ohjelmointi

Kurssin läpikäytyään oppilaalla on monipuoliset tietotekniset valmiudet tulevaisuuden opintoja (IT-ala) ja työelämää varten.

Voit valita kurssin, vaikket olisi opiskellut tietotekniikkaa 8. luokalla.

Arviointi: Numeroarviointi

LYHYT VALINNAINEN

Kasva urheilijaksi –kurssi 9.lk

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Oppisisällön tavoitteena on kehittää nuorten urheilijoiden perusliikuntataitoja ja lisätä monipuolisen liikunnan määrää.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

3D-mallinnus ja CNC-tekniikka

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kiinnostaako sinua kappaleiden mallinnus tietokoneella ja NC-ohjelmointi. Tällä kurssilla perehdytään autodeskin mallinnusohjelmistoihin sekä yksinkertaiseen NC-ohjelmointiin. Kurssilla tutustutaan laserleikkaukseen, cnc-jyrsimeen ja –sorvaukseen. Tehdään koekappaleita koulun cnc-työstökoneilla sekä tutustutaan cnc-tekniikan käyttöön tuotantolosuhteissa. Tämä kurssi sopii hyvin niille oppilaille, jotka ovat kiinnostuneita työstökoneiden ohjaamisesta tietokoneella ja kokemaan matkan tietokoneelta tuotteeksi.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty.

Koodaa nettisivuja ja käsittele kuvia!

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kurssilla tutustutaan nettisivukoodin perusteisiin ja koodataan pieniä omia nettisivuja. Lisäksi opitaan kuvankäsittelyyn liittyvät perusasiat, tutustutaan kuvankäsittelyohjelman työkaluihin ja tehdään vaativampiakin kuvamanipulaatioita.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Kässäkurssi

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kurssilla valmistetaan pieniä käsityötuotteita oppilaita kiinnostavilla tekniikoilla. Pääset vahvistamaan jo aiemmin oppimiasi tekniikoita niitä syventäen tai sitten voit tutustua itsellesi vieraampiin käsityötekniikoihin. Valmistettavat työt valitaan oppilaiden omista lähtökohdista ja aiempi kokemus huomioiden. Käytettävissä on kaikki käsityöluokan materiaalit ja mahdollisuudet. Kurssin tavoitteena on vahvistaa kädentaitoja ja saada lisättyä oppilaiden itseluottamusta omiin kykyihinsä.

Tällä kurssilla voit hyvin korjailla ja tuunailla oman vaatekaappisi sisältöä jälleen käyttökelpoiseksi tai vaikkapa kokeilla netistä löytyviä DIY-ohjeita opettajan avustamana.

Arviointi: Hyväksytty/Hylätty

Matematiikan lukioon valmentava kurssi

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kurssilla varmistetaan erityisesti polynomilaskennan ja yhtälöiden hallinta, jotka ovat tärkeä perusta lukion pitkän matematiikan opiskelussa. Tavoitteena on, että oppilaalla on kurssin suoritettuaan hyvät valmiudet ja taitotaso lukion matematiikan opintoja varten.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty. Oppilaan on suoritettava kaikki kurssiin kuuluvat tehtävät saadakseen hyväksymismerkin.

Musiikkiteatterikurssi

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Kurssilla suunnitellaan, harjoitellaan ja toteutetaan pienimuotoinen musiikkiteatteriesitys.

Kurssilla näytellään, lauletaan, soitetaan ja liikutaan. Kurssilla harjoitellaan ilmaisua monipuolisesti: kehollista, puheilmaisua ja käsikirjoittamista. Kurssilla tehdään mm. tutustumis- ja lämmittelyharjoituksia, improvisoidaan ja vahvistetaan musiikillista ilmaisua. Hämeenlinnan teatterin kanssa tehdään yhteistyötä, käydään vierailulla teatterissa ja kuullaan teatterialan ammattilaisten.

Kurssille voi rohkeasti tulla mukaan, jos on kiinnostunut teatterimaailmasta. Jokainen voi osallistua projektin eri osa-alueisiin taitojensa ja kiinnostustensa mukaan. Kurssi lisää itsetuntemusta sekä vahvistaa vuorovaikutustaitoja ja esiintymisvarmuutta. Kurssilla edetään pienin askelin turvallisessa ilmapiirissä.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty. Hyväksytyn arvioinnin edellytyksenä on aktiivinen osallistuminen yhteiseen työskentelyyn.

Ryhmään mahtuu 16 osallistujaa.

Oppimisen tuki yseille

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Saat lyhytkurssin verran lisää aikaa opiskella erityisopettajan kanssa mitä tahansa oppiainetta. Jos itsenäisessä läksyjen tekemisessä on hankaluuksia tai työt tупpaavat jäämään rästiin, tämä kurssi on sinua varten. Sopiva maksimikoko ryhmälle on 10 oppilasta.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty

Ranskaa matkailutarpeisiin

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Salut! Haaveiletko matkasta Pariisiin? Tällä turistiranskan kurssilla harjoitellaan ranskan alkeita ja selviytymään matkailijoille tyypillisistä kielenkäyttötilanteista. Oppitunneilla tutustutaan myös Ranskaan ja ranskankielisiin maihin ja niiden tapoihin, musiikkiin, elokuvaan ja ruokakulttuuriin. *Bienvenue!*

Arviointi

Hyväksytty/hylätty

Rikos ja rangaistus

Tavoitteet, sisällöt ja menetelmät:

Lakitiedon kurssi keskittyy nuorten kannalta olennaisiin lakiasioihin. Kurssin aikana tutustutaan myös rikoksiin ja niiden tutkintaan sekä oikeuslaitoksen toimintaan. Kurssi sisältää vierailuja mm. käräjäoikeuteen ja Vankilamuseoon. Käymme seuraamassa oikeudenkäyntiä.

seuraamassa oikeudenkäyntiä. Oppitunteja pitävät myös koulun ulkopuoliset asiantuntijat ja vierailijat esimerkiksi poliisi ja vankilanhenkilökunta sekä lakimies. Aihetta käsitellään erilaisten oikeusesimerkkitapausten sekä käytännön ongelmien ja tilanteiden avulla. Myös aiheeseen liittyviä ajankohtaisia asioita käymme läpi. Työskentelymenetelminä ovat keskustelut, yksilö- ja ryhmätyöt. Käsittelemme oppilaiden toivomia asioita.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Ruotsin lyhytvalinnainen

Kurssin sisältö ja tavoitteet:

Ruotsia lukioon meneville: kerrataan ja vahvistetaan keskeisimpiä yläkoulussa opittuja ja lukion aloitusta helpottavia rakenteita ja sanastoa monipuolisilla tavoilla.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Sodan tuulet 2

Tavoitteet, sisällöt ja menetelmät:

Sodan tuulet 2 –kurssilla tutkimme maailman kriisejä ja sotia menneisyydestä nykyaikaan. Kurssi jatkaa siitä mihin Sodan tuulet 1 kurssi jäi. Tarkastelemme maailmalla tapahtuneita kansamurhia kuten armenialaisten, Ruandan ja Jugoslavian sodan kansanmurhia, Kambodzhan punakhmerin toimia 1970-luvulla ja nykyajan kansanmurhia. Kurssin loppupuolella keskitymme nykyajan kriiseihin. Sodan lisäksi teemana on myös vakoilu. Tavoitteena on ymmärtää eri kriisien syitä ja seurauksia laajemmin ja syvällisemmin. Kurssi teemme monipuolisesti yksilö-, pari- ja ryhmätöitä sähköisesti tai perinteisesti. Apuna käytämme historian oppikirjaa, nettiä, lehtiä, erilaisia dokumentteja ja pätkiä elokuvista tai sarjoista. Kurssia elävöitetään pelillisyyden ja toiminnallisuuden avulla. Oppilaat saavat vaikuttaa sisältöön ja työtapoihin. Mahdollinen vierailu lähialueen sotahistorialliseen museoon.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Taide tutuksi

Tavoitteet, sisällöt ja menetelmät:

Kuvataiteen kurssi, jolla kokeillaan monipuolisesti eri materiaaleja sekä tekniikoita ja syvennetään osaamista. Kurssilla mm. piirretään, maalataan, vedostetaan grafiikkaa ja tehdään 3-ulotteisia veistoksia.

Kurssin aikana on mahdollisuus vierailla museossa/galleriassa lähistöllä.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty. Hyväksytyyn arviointiin vaaditaan annettujen tehtävien tekeminen ja aktiivinen osallistuminen.

Tukioppilastoiminta

Tavoitteet, sisällöt ja menetelmät:

Kahdeksannen luokan tukioppilaskurssin suorittaneet toimivat seitsemäsluokkalaisille tukioppilaina. Oppilaat ohjaavat erilaisia ryhmäytystilanteita sekä osallistuvat koulun yhteishengen luomiseen ja mukavien tilaisuuksien suunnitteluun. Varsinaisen ydintoiminnan tukioppilaat suunnittelevat, keksivät ja toteuttavat itse. Eli saavatko 2023 syksyn seiskat kilvoitella seiskaliigassa, nauttia viikoittaisista leikkituokioista ja halloweenrastiradasta, vai jotain ihan muuta, riippuu tukioppilaiden ideoista ja toimista.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Tyttöjen palloilukurssi

Tavoitteet, sisällöt ja menetelmät:

Pelaillaan monipuolisesti erilaisia pallopelejä. Kurssilla voidaan tutustua myös vähän harvinaisempiin lajeihin.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

Ysin lisäliikunta

Tavoitteet, sisällöt ja menetelmät:

Ysin lisäliikuntakurssi on sekoitus kaikkien lajien liikuntaa. Syvennämme omia taitojamme jo tutuissa lajeissa ja etsimme yhdessä uusia lajituttavuuksia vieraista lajeista. Mahdollisia lajeja voivat olla:

- skeittaus
- mailapelit
- voimailu
- retkeily

- pallopelit

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

